

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:	
Helyben:	Videkre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 8
Negyed évre . . . 2	Negyed évre . . . 4
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1
Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A hajdúvármegyei függetlenségi párt szervezkedése.

A hajdúvármegyei függetlenségi párt szervezkedése tegnap délelőtt történt meg. A Tiszák, a Bánffy bukott emberének, gróf Dégenfeld József lemondó leveles főispánnak kárba vett hosszú és gyötrelmes évtizedeken keresztül folytatott cselszövése, erőszakoskodása, mételyző gonosz munkája és az általa istápoltt érdekszövetkezés és rendszer felejthetetlen és megtorlásért kiáltó minden bűne. Kárba vett a gonosz munkája, mert tegnap is bebizonyult, hogy a mi ellen küzdött az egész társaságával együtt, nem érhet el; mert a független, a becsületes hajduk szívéből nem irhatták ki a régi hajdu becsületet.

Ez a régi hajdu becsület régi tisztaságában nyilvánult meg a vármegyei függetlenségi párt szervezkedő gyűlésén, a melyre a megye javarészből jöttek, gyűltek független érzelmű megyei bizottsági tagok, függetlenségi vezérférfiak és a debreczeni párt vezető tagjai is.

A gyűlés lefolyása emelkedett és igazi független szellemű volt. E szervezkedő gyűlésből szép jövő hajnal sugara ragyog reánk és úgy hisszük, hogy lapunk olvasóinak nem kell magyaráznunk, miszerint alapvető munka

történt tegnap, a mely az elnyomott független Hajdumegye közéletére tisztító és gyógyító kihatással lesz. Anélkül tehát, hogy most belemennénk a megtörtént és becsületesen sikerült szervezkedés nagy jelentőségének a méltatásába, most csak a megtörtént eseményeket jelezzük tudósítás keretében. Mindazonáltal kiemeljük a főbb mozzanatokat, amelyek a gerinczét képezik a szervezkedő gyűlés lefolyásának.

1. A vármegyei függetlenségi párt megalakulása kimondatott.

2. A vármegyei függetlenségi párt elnökül Veszprémy István megyebizottsági tag, hajduhadházi földbirtokos választott meg, pártjegyzőül Simon Károly megyebizottsági tag.

3. szerveztetett a megyei függetlenségi párti intéző bizottság, melynek községenként választottak a tagjai. Ez intéző bizottság állandó megbízatást nyert arra, hogy pártpolitikai és vármegyei közügyekben a megyei párt mozgalmait, állásfoglalását előkészítse és szervezze.

4. elfogadtatott Szinay Gyulának azon indítványa, hogy a közeli tisztújítás alkalmából a párt intézzen feliratot a belügyminiszterhez, és azt a vármegyei függetlenségi országos képviselő közbejöttével küldöttség útján a belügyminiszternek nyújtsa át, kérvén az alulírott megyebizottsági tagok, hogy mivel köztudomásu, hogy gróf Dégen-

feld József főispán ur ő méltósága a lemondását benyújtotta és elbocsátása csak idő kérdése, tehát az adminisztrációs közérdek tekintetéből, a vármegyei tisztújítás határnapja elhalasztassék, a mennyiben f. hó 30-ig, az új főispán nem nevezetné ki; mert a vármegyére létfontosságú, hogy ezen általános tisztújítás az új főispán vezetése alatt hajtassék végre. Különben e kérelmező iratot alább teljes terjedelme szerint közöljük.

5. Jánosi Zoltán felvetette, hogy a vármegyei állapotok, Dégenfeld rendszer tisztázására kormánybiztos kiküldését kérje a párt; ez az indítvány ma még időelőttinek találtatott; de ezt a magunk részéről jegyezzük meg, ha bizalmi nyilatkozatokkal akarják téveszteni meg a minisztert, akkor aligha lesz kikerülhető a kormánybiztos mind a debreczeni, mind a megyei ügyek megvizsgálására, lássunk és ítéljünk már egyszer tisztán; noha még mindig reméljük, hogy egy erélyes új főispán, a kinek a lénye nem forrott össze a Tiszák és Bánffyak romlottságával, eme különleges erő igénybe vétele nélkül is tisztázhatná botránnyainkat és gyökerestől téphetné ki a Debreczen városi és a vármegyei rendszer szemét kupaczaiból az elmérgesedett dudvákat.

6. A megyei tisztújításnál a pá-

Visszaemlékezés egy Bezirkerre.

Irta: **Abrudbányai.**

Az 1850-es évek elején Abrudbánya városában Ruf nevű kerületi főnök volt a mindenható, a kinek némely viselt dolgait írom le, hogy ne menjen a feledékenység homályába.

I. Kényszer-dalárda.

R . . . császári kir. kerületi főnök az 1850-es év elején, Abrudbányán, e minőségben első, a császár születésnapját ünnepélyessé akarván tenni, a kerületben levő összes hivatalok személyzetéből kényszerdalárdát szervezett, a melynek ellenmondani vagy magát abból kivonni főbenjáró bűn lett volna. Ezen dalárdát ő maga tanította „Gotterhalte” énekre. El lehet képzelni, hogy egyfelől a kényszer-befolyás alatt lévő, másfelől pedig legnagyobb részben énekhanggal nem rendelkező személyzet által a templomban elénekelt Gotterhalte mennyire tette ünnepélyessé az istentiszteletet.

A rendező azonban teljesen megvolt az eredménnyel elégedve.

II. Kórház és kényszer-betegek.

A főnök ur felsőbb rendeletére egy kis kórházat rendeztetett be, ami magában véve nagyon helyes volt. (Ma is ránk férne.) A vidék népe azonban abban az időben a kórháznak ellensége volt, beteget kapni nem lehetett, betegre pedig, hogy a kórház fennállhasson okvetlenül szükség volt. R . . . ur leleményessége segített a bajon és a betegszerzésnek egy egészen új nemet eszelte ki. Ugyanis hivatali helyisége ablakából kitekintve, gyakran látott a piacon részegen botorkáló embereket, mire Jakimovszki nevű dragonyosból lett hivataloslagának nyomban és hangosan kiadta a parancsot, hogy azt a betegembert vigye kórházba.

A magas parancs pontosan végre is hajtattott, hasztalan volt minden tiltakozás az ijedtében kijózanodott részéről, hogy ő nem beteg. Erővel a kórházba vitték, ahol néhány napig hivatalosan beteg és gyógykezelés létszámban ment. — Részeg ember tehát mindig lévén s rajta a kórházi gyógyköltsé-

gek felhajtattván, az intézet fennállhatott és — virágzott.

III. Egy felsülés.

R . . . járási főnök ur az 1850-es évek elején az abrudbányai bányahivatalnál szolgáló Weisz nevű ellenőrrel, a ki a német nyelvet jól bírta, gyakran szokott sétálgatni és társalogni. Egy ilyen alkalommal séta közben éppen a dohánytőzsde előtt, melyet Herman Mátyás nevű ember tartott haszonbérbe, Weisz rosszul szelelő szivarját szájából kikapva, földhözvágta, szidván a főtrafikost, hogy az milyen rossz szivarokat csinál.

Alig pár hétre ezen eset után egy több tagu pénzügyőrökből álló komisszió jelent meg Abrudbányán a szegény Herman főtrafikosnál és üzlethelyiségét, házat, annak minden zegét-zugát felforgatták, pár napon át szigorú motozást, kihallgatásokat, szóval kiterjedt nyomozást tartottak és magát Weisz ellenőrt is kihallgatták arra nézve, hogy hol csinálja Herman a szivart? mert ő ezt már valakinek besugta bizalmasan és így a dolgról tudnia kell. Ekkor

lyázók közül első sorban az arra képesített s jellemben is megfelelő függ. pályázókat pártolja a párt; de ilyen pályázók hiányában más érdemesek előtt sem zárkozik el. A kilincselőknek pedig a szavát előre senki sem kösse le.

7. kimondatott, hogy a „Debrecen“ politikai napilap a debreczeni és hajdumegyei függetlenségi pártnak hivatalos közlönye.

8. intézkedés történt a gyülesező helyiségre vonatkozólag is. És köszönettel fogadtatott B. Nagy János függetlenségi párt elnöknek hazafias, testvéri szép ajánlata, melylyel a szűkebb körű intéző bizottsági ülésekre a kör tanácskozó termének időnkénti átengedését kilátásba helyezte.

Ezek azok a nevezetesebb mozzanatok, melyeket, a vármegyei életre forduló pontot képező függetlenségi párt szervező ülésből kiemelünk, a részletes tudósítást pedig a méltóságteljes és impozáns párt szervezkedő gyűlés lefolyásáról alábbiakban adjuk.

(A jelen voltak névsora.)

Délelőtti kilencz órára hivta össze az ülést Veszprémy István és nem sok időre teljesen megtelt a függetlenségi kör nagy terme a független vármegyei bizottsági tagokkal, küldöttekkel, és a debreczeni függetlenségi párt számos vezető férfiával. Jelen voltak megyebizottsági tagok **Hajdu-Böszörményből**: ifj. **Sóvágyó** Gábor, **Óláh** Bálint, **Uzonyi** György, **Rab** Gábor, **Ignát** Bálint, **Fridrik** Lajos; **Szabó** Andras, **Mező** Sandor, **Kovács** Gy. Márton; **Hajdu Ránásról**: **Brassay** Károly, **Údvarhelyi** József, **Mirkó** Imre, **Kola** Gábor, **Magyar** Gábor, ifj. **Móricz** Pal, **Vitéz** József, **Hajdu-Szoboszló**ról: **Ádám** János függ. pártelnök; **Hajdu-Dorogról**: **Tóth** Pal, **Hadházról**: **Veszprémy** István, **Simon**

Károly, **Hadházy** József, **Komor** Sándor, **Varga** Gábor, **Farkas** Gábor; **H-Sámsonból**: **Jánosi** Zoltán, **S. Szabó** László; **Szováthról**; **Bernát** Sándor; **Nádudvarról**: **Lukács** Dezső, **Dobi** Sándor, **Pap** Sandor **M. Pircsról**: **Orosz** István; **Kabáról**: **Nagy** Lajos, **Bálint** Imre; **B. Újvárosról**: **Kasz** József.

A debreczeni párt tagjai körül is igen nagy számmal jelentek meg, felemlítjük névszerint a következőket: **Kovács** József pártelnök, **Kertész** János párt alelnök, **Kertész** Mihály, **Ory** Mihály, **Harangi** János, Dr. **Kardos** Samu, dr. **Király** Péter, dr. **Burger** Péter és még többen.

(A gyűlés megnyitása.)

Lelkesen fogadott szép, hazafias beszédben nyitotta meg az ülést **Veszprémy** István, mint aki a független megyebizottsági tagokat összehívta. Bevezető szavaiban megmagyarázta, hogy mi indította a Debreczenben közölt „meghívó“ kiadására és ezen értekezlet összehívására. Nem a szereplési viszketeteg, de a hazafias kötelességteljesítés érzete vezérelte. (Lelkes éljenzés)

Mint a megyei bizottsági tagok által is jól ősmert tényre mutat, hogy a hatalom sulya mennyire ránknehezedett és hogy a korrupció a vármegyén mily siváran gyilkolta ki az önérdetet Ugyannyira, hogy partunk is, mintegy tetszhalott gyanánt feküdt a ravatalon. Némelyek — sőt sokan — ugyanazt mondják, hogy a politika a vármegyei életből száműzendő. — Nem ért ezekkel egyet. Hisz a vármegyék küzdelmes multja egész mást tanít, de az újabb időben is nagy szerep vár a megyékre, noha Tisza jogainknak a foszlányait is szétépte. Mert ha az országgyűlés a nemzet szíve volna, akkor a vármegyék a kisebb véredényekhez hasonlíthatók, melyek hazafias érzéseket táplálják, továbbítják. Azért tehát a politika

nem mellőzhető a vármegyén, sőt a tisztujtásnál sem, de inkább szükséges. Amde ő elvvel harcol elvek ellen, nem a személyi küzdelem szíjója és mégis a másik részről idáig mit tapasztalt? Szomorú tapasztalata az, hogy a vármegyéről a legkorrektebb, képzett férfit is kiszorították, mert függetlenségi elvű volt és hogy helyet nem engedtek bármely képesítettnek e vármegyén, ha függetlenségi elvű volt. Ő ezt az eljas, gyalázatos, káros rendszert akarja megörönni, épp azért is azt akarja, hogy bármely arra képesített és korrekt férfiúnak, a pártra való tekintet nélkül helye és tere legyen a vármegyén. Illő tehát, hogy minden önérdetes függetlenségi ember és megyebizottsági tag megmozduljon, illő tehát, hogy még a tisztujtás előtt szervezkedjünk. — E szervezkedés módozatait előírni nem kívánja, felkeri a megjelent bizottsági tagokat, hogy szóljanak hozzá a tárgyhoz. Örül, hogy ily szép számmal jelentek meg és üdvözölven az elvtársakat, megnyitja az ülést. (Lelkes éljenzés.)

(Az első indítvány.)

Brassay Károly indítványozta, hogy alakítsák meg a vármegyei függetlenségi pártot, Elnökül: **Veszprémy** István, jegyzőül **Simon** Károlyt ajánlotta. (Eljenzés.)

Simon Károly másként vélekedett, hogy a míg a reneszeres szervezkedés nem történt meg, addig csak a vezetésre válasszának elnököt.

Veszprémy István csatlakozik a **Simon** javaslatához, mire **Brassay** visszavonta indítványát, noha itt üres forraságról volt szó, mert hisz az összegyűttek ugyis **Veszprémy** akarják elnökül.

(Az országos képviselők és a vármegyei párt.)

Ezután ifjabb **Sóvágyó** Gábor, volt országgyűlési képviselő mondott helyesléssel fogadott és nagy érdeklődéssel hallgatott

jött rá Weisz, hogy R . . . járásfőnök az ő szavait, miké a trafikos szivarokat „csinál“, betűszerinti értelemben vette, holott általános szokás, hogy a rossz szivarokért az eladó trafikost szidja a közönség és nem a gyárat, ahol készítik. Kikerülven így Herman ártatlansága, a nem kis összeget kitevő költséget a feljelentő R . . . főnök urnak kellett megfizetnie.

IV. A római viaszablák.

Az 1852-ik évben a karnai Kirnik hegyben levő Szent Simon (Hába) aranybányában mivelet közben a munkások helyukasztván egy régi római műveletbe, abban a törmelekek között néhány régi viaszablát találtak. A bányának azon időben igazgatója, **Diószeghy** Lajos a hozzá bevitt leletet mint régi római bányászok idejéből fenn- és megmaradott ritkaságot a bányász- és a piszoktól megtisztítatván, azokból két teljesen hibátlan és épp darabot **Ruf** császári kerületi járásfőnöknek bemutatott, hivatkozással a főnök ur azon már előzőleg kibocsátott rendeletére, hogy minden talált régiséget a hatóságnak be kell adni a bécsi császári muzeum részére.

Diószeghy Lajos tehát, mint volt honvéd tiszt és e czimen rendőri felügyelet alatt álló, habár a bemutatott régiségeket a pesti muzeumban szivesebben látta volna, kényszerítve volt a rendelet értelmében eljárni.

A főnök ur azonban a viaszablákat visszaadta **Diószeghy** nek azzal, miképp azok mint régiségek nem bírnak műbecsrel, értéktelenek, csináljon tehát azokkal, „amit akar. **Diószeghy** mint szakértő ember és jó hazafi, örömmel vevén R . . . visszautasító rendelkezését, a ritka becsü római táblákat nyomban felküldötte a muzeum régiségtárába, magától értetődik azonban, hogy nem a bécsi, hanem igenis a pestibe, hol jelenben is annak diszei, mint e nemben paratlan leletek.

Azon időtájban erről a sajtó és a szaklapok is megemlékezvén és a felküldött viaszablák, mint ritka római régiségről sokat irván, a bécsi felső hatóság is megmozdult és R . . . főnök urat a dolog miben állásáról jelentéstételre hivta fel. A jelentésből aztán kiderült, hogy a viaszablák értékét, műbecsét R . . . ur nem ismervén fel, **Diószeghy** nek azokat visszaadta, tehát nem lehet őt a rendeletnek be nem tartásával vádolni s viaszablák megmaradtak a pesti magyar muzeum tulajdonában, ellenben R . . . i főnök ur kapott Bécsből egy olyan hivatalos dorgálást, mely hosszú ideig kedvetlenül tette a nagy urat és a viaszablák pusztá említésénél is dühre lobbant, idegessé lett.

V. Nem megyünk a Detonátára.

Az 1850-es évek elején **Ruf** császári kerületi főnök ur és a hivatali személyzet

kirándulást rendeztek a Detonátára, melyre az abrudbányai magyarokat is meghívták, hogy az általuk nem becsült, semmi tekintélyvel nem bíró beamterek velük közelebbi ismeretségbe, barátságosabb viszonyba jöhessenek. A kirándulásra azonban egyikük se ment el, ami R . . . urnak és a többi tisztviselőnek felette zokon esett. Nem sok időre ezen kirándulás után egy este az Abrudbányán **Bács** igazgatása alatt levő színeszek éppen a „**Peleskei** nótáriust“ adták, mely előadásra csaknem az összes menekült és visszakerült magyarság, volt ho védek megjelentek. Előadás közben hire terjedvén, hogy **Jókai** Mór, a híres író, Abrudbányán van és másnap ki fog rándulni a Detonátára, még az előadás alatt nyomban elhatározták, hogy **Jókait** minden magyar, ki csak lóra ülhet kifogja kíséрни. Másnap reggel csakugyan, tekintet nélkül rangra és állásra, **Jókait** kikísérték Detonátára, hol egy kedves napot töltöttek el és estére visszatérve a piacon levő szállásáig kísérték haza **Jókait**. Ezen tüntetészerű magatartást a **Bezirk** képzelní lehet, hogyan fogadta. Bosszus volt a legnagyobb mértékben, mit éreztetett is minden alkalommal, annyiszor, ahányszor valamelyik hazafi keze ügyébe került.

beszédet. Köszönetet nyilvánított **Veszprémnek**, a miért e szervezkedő gyűlést összehívta. Kéri ezt jegyzőkönyvbe venni. Megemlítette, hogy mint tudjuk, az utóbbi országos képviselő választáskor 4 függetlenségi képviselőt választott a vármegye, kérdezte tehát, hogy megvoltak-e külön hívva vagy nema vármegyei pártszervező gyűlésre a képviselők? Mert a képviselőknek nemcsak az ország-házban, hanem a vármegyében is közre kell működni. Fájdalom volna, ha a vármegye ügyei iránt közönyt mutatnának. Mert ha meghívót nem is kaptak volna, de a párt lapját, a „Debreczen“-t olvasniok kell, így tehát megjelenhettek volna. Azonban kéri az elnököt, hogy a jövő értekezletre külön is hívják meg a tisztelt képviselőket. Ő maga is és társai is a Debreczen-ben között „Meghívó“-ra jelentek meg itt. Sajnos tehát, hogy a vármegyei országos képviselők elmaradtak, annál inkább, mert közöttük van megyebizottsági tag is, a kinek okvetlen meg kellett volna itt jelenlenni. (Helyeslés.)

Veszprém István kijelenti, hogy levélbelileg nem voltak meg hívva a képviselők. (Közbekialtás: — senki sem!) Ámde meg kérdezte **ifjabb Mórincz Pált**, a Debreczen szerkesztőjét, jár-e a képviselőknek a Debreczen? Mivel a szerkesztő ezt megerősítette, különös meghívót nem küldött, azt hitte, hogy már e lapban megjelent közlemények, felhívások folytán, melyek közül egyik — nekik is volt ajánlva, érdeklődni fognak a vármegyei pártszervezés iránt.

Ifjabb Soóvágó Gábor: szomorúnak találja ezt a kijelentést.

Ádám János: nem tudja, hogy az országos képviselők olvasták-e a Debreczenben közölt felhívásokat, azt javasolja, hogy jövőre külön levélben is hívják meg őket.

Brassay Károly: indítványozza, hogy a vármegyei országos képviselők távollmaradása fölött sajnálkozását fejezze ki a pártgyűlés. egyidejűleg kijelentvén, hogy elvárja a vármegyei párt miszerint jövőben a pártgyűléseken jelenjenek meg.

Simon Károly: korainak találja ezt a megrovást. A képviselőket más elfoglaltatásuk is tartóztathatta a megjelenésben; tehát ez iránt intézzenek hozzájuk kérdést.

Ifjabb Sóvágó Gábor: nem osztja ezt a felfogást. Elvárta volna — a Debreczen a függetlenségi párt lapja lévén —, hogy a képviselők a lapban tárgyalt, nekik különösen ajánlott mozgalmat olvasva, ha már meg nem jelenhettek, hogy tudatták volna az összehívó elnököt elmaradások oka felől. Ez különben nem megrovás, csak a jövőre nézve akarja kifejezni, hogy az országos képviselők jövőre érdeklődjenek a vármegyei párt mozgalmak iránt és hogy a pártgyűléseken jelenjenek meg (általános helyeslés).

B. Nagy János hasonló esetet említ. — Midőn Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán a kör által rendezet! jubileumi ünnepén nem jelenhettek meg, levélben mentették ki magokat.

Jánosi Zoltán: — kijelenti, hogy a párttagok is a lap utján lettek meghíva. —

Mindenesetre sajnálatosnak tartja, hogy a képviselők nem jelentek meg, de a sajnálkozást még se vegyék jegyzőkönyvbe.

Jövőre külön is meg kell őket hívni; mert mindnyájunknak tömörülni kell; így fogunk győzni. Egyébként pedig tegye túl magát a gyűlés e kérdésen, mert sok egyéb és fontos végezni való van. (Igaz! Ugy van!)

Veszprém István határozatként kimondja, a gyűlés sajnálkozik, hogy a képviselők nem jelentek meg. E sajnálkozást jegyzőkönyvbe nem veszik. Azonban kifejezi a pártgyűlés, hogy a vármegyei országos képviselők jövőre akár a lapból, akár névre szóló meghívás folytán értesülnek a pártgyűlésről, azokon jelenjenek meg. (Helyeslés.)

Rátértek a szervezkedésre.

(A szervezkedés.)

Simon Károly a jelenvoltak névsorából látja, hogy öt-hat nagyobb községből jelentek meg független bizottsági tagok és küldöttek. Ámde azért úgy hiszi, hogy a többi községekben is, a párthívek sorából a szervezendő bizottságot ki kell e észíteni. — Most azért első kötelesség a vármegyei párt elnökét, jegyzőjét és az allandóan megbízott intéző bizottságot alakítani meg. (Helyeslés.)

Veszprém István megemlíti, hogy **Udvarhelyi József** bizottsági tagtól értesült, már 1892-ben volt szervezkedés. Azonban e megbízás ideje letelt, azért most újból kell szervezkedni.

Udvarhelyi József megjegyzi, hogy külön meghívókra bizonyosan az otthon maradt elvtársak közül is még számosan jöttek volna el.

Ifjabb Soóvágó Gábor: a meghívótól eltekintve tudja, majd minden községben van függetlenségi kör. Azért az elvtársak összehívását ők maguk is végezhetik. Megmagyarázván, hogy ezen és ezen alkalomból hazafias kötelesség megjeleni. Ő így járt el és ezért jelentek meg itt a bősörményi bizottsági tagok ily számosan.

Brassay Károly felveti, hogy megtörténhetik, mint Nánáson is van rá eset, hogy a körelnök nem megyebizottsági tag, ezért az ilyen buzdításra kevesebb kötelezettséget érezhetnek. Szerint'e a községekből választott intéző bizottsági tagoknak kell a többi vármegyei bizottsági tagokat felhívni, értesíteni és begyűjteni.

Veszprém István ajánlja az elnök, jegyző, intéző bizottsági tagok megválasztását.

Dr. Kardos Samu, noha szinte nem kapott meghívót, mint lelkes párttag akar járulni a szervezkedéshez. Felveti, hogy a hajdumegyei és debreczeni függetlenségi pártot együtt kell szervezni. Így több sikert vár.

Veszprém István válaszol a felszólalásra. Elősméri, hogy az hazafias és szép. Elvileg nem is kifogásolja a szélesebb szervezkedést. De ez a mai ülésnek tárgya nem lehet; erre a debreczeni érdekeltségeket is meg kellett volna hívni. Ha előkészítették, annak idején tárgyalható lesz az.

Jánosi Zoltán becüli dr. Kardost; de most nem ért vele egyet. Nem pedig abban, hogy Debreczen és a megyét egy szervezet alá hozták. Ezt tárgyalni nem lehet most. Egyébként és a debreczeni függetlenségi párt szervezve van és szép sikerekkel működik; itt más a feladat. Előbb a szervezeten vármegyei függetlenségi pártot kell szervezni,

ha ez szervezve van, akkor gondolkozhatunk az egyesülésről. A mi fejünk felett ég a ház. Ezért most halogatás nélkül szervezkedni kell. A felvetett eszme elodázná az ügyet.

Brassay Károly ugyanigy vélekedik. S nem megy bele az elodázásba. Ajánlja elnöknek: **Veszprém Istvánt**, jegyzőnek: **Simon Károlyt**.

Mindakét érdemes férfiut a hazafias tisztre egyhangu lelkesedéssel választották meg.

(Az intézőbizottság megalakítása.)

Ezután az intéző bizottsági tagok választását foganatosították. Az intéző bizottság megválasztott tagjai ezek: **H. Böszörmény: Soóvágó Gábor, Fridrik Lajos, Oláh Bálint. Nánás: Brassay Károly, Mirkó Imre, ifj. Mórincz Pál. Szoboszló: Kovács Gyula, Ádám János, Hetey Ignác. Dorog: Tóth Pál, Tóth József. Hadház: Komor Sándor, Hadházy József. Sámson; Jánosi Zoltán, S. Szabó László. Szóvát: Bernáth Sándor, Szűcs Ferencz. — Nádudvar: Dobi Sándor, Lukács Dezső. — Kaba: Nagy Lajos, Bálint Imre, Mike-Pircs: Orosz István, P. Ladány: Kéry Lajos, Kiss Ferencz. B-Ujváros: Illyés Endre, Kaszás József. V-Pécs: Harcsarik Géza. Egyek: Mikula György, Téglás Csapó Péter. Földes: Koroknai Gergely.**

Igy szervezkedvén a párt rátértek a gyűlés további tárgyaira.

(A vármegyei tisztújításról.)

Veszprém István köszöni az elnökséget. Minden magánérdektől menten fogja végezni kötelességét. (Eljenzés.) Kívánja-e az értekezlet, az intéző bizottságot a külsőből levő tisztújításra utasítással ellátni? F. hó 30—31 én lesz a választás. Tehát vessen számot a párt az erejével és a bizottság írja össze, kikre számítanak és ekkor hívjanak össze nagygyűlést, a választás napja előtt, midőn a jelölést megejthetik.

Ma még a pályázat nincs kihirdetve, nem tudjuk, kik pályáztak. Javasolja azt is, hogy a pártügyekben pedig a kisebbség tartozik alávetni magát a többség határozatának ellenben minden szervezkedés hiába való lesz (Helyeslés).

Brassay Károly azt vallja, hogy a személyekre való megállapodást veszedelmes a választás előtti napra halogatni. — Hisz kilincselnek is a másik oldalon, azért már előbb megállapodásra kell jutni. Mert sokan kerülnek, a kik a hangoztatott pártfegyelem dacára is ingadoznak. Javasolja, hogy mi-helyt az elnökség idejét látja, hívja össze a választmányt a vármegyei tisztújításra való állásfoglalás meghatározására. (Helyeslés.)

Bernáth Sándor megjegyzi, hogy eddig is azzal korteskedtek kint a vármegyén, hogy hiszen az ellenzéknek nincsen jelöltje sem.

Simon Károly úgy vélekedik, nemcsak párt szempontból, de képesítés — és a tisztesség szempontjából is mérlegelni kell a pályázókat, mert az volt a gyűlöletes addig is, hogy a másik oldalon mindig csak párt szempontból bírálták az embert.

Jánosi Zoltán véleménye az, hogy nekünk nyilatkozn kell. Hisz az elnök mondá: „nem személyi, de elvi harcra akarunk.” Azért kell kimondani, hogy nem személyi a harcunk. Csakis így tiporhatjuk el a klikket, ha a magunk táborából visszük a megyére az embert. A megye politikai testület és az ellenpárt részéről hasonló méltányosságot nem várhatunk. Azért csakis függetlenségi pártiak mellett kell állást foglalni.

Veszprém István: maga is szilárd

függetlenségének tartja magát; de a praktikummal is számolni kell. Közvetítő indítványt tesz. Azt hogy hasonló képzettség, korrektség mellett mindig a mi pártunkbelit pártoljuk és arra szavazzunk; mert erre nemcsak jogunk, de kötelességünk is van. Az önfenntartási kötelesség parancsolja a magunk embere mellett küzdeni; de ha nincs, akkor a szavazástól egyrészt tartózkodjunk, vagy más részt az érdemesebbeket pártoljuk a másik oldal emberei közül is.

Brassay Károly: ezt nem javasolja jegyzőkönyvbe vétetni. Tegyük kötelességévé az intéző bizottságnak, hogy a legjobb belátása és a függetlenségi szempontok szemmel tartása mellett tegyen előterjesztést a nagygyűlés elé, majd **Brassay** ezen indítványát visszavonja és elfogadják a **Veszprémi** indítványát.

(Köszönet a függetlenségi kör elnökének.)

Veszprémi István előterjesztésére jegyzőkönyvileg köszönték meg a derék és hazafias **B. Nagy** János debreczeni függetlenségi kör elnöknek, hogy volt szíves a termet gyülekezésre engedni át.

B. Nagy János a vármegyei intéző bizottság szűkebb körü tanácskozási céljaira a kör tanácstermét elvtársi szeretettel máskor is átengedi. Hálás köszönettel vették tudomásul és elhatározták, hogy a vármegyei párt nagy gyűléseit az **Angol Királynő** szálló külön termében fogják tartani.

(A Debreczen, mint a párt hivatalos közlönye.)

Kertész János, a debreczeni független párt derék és hazafias elnöke, a debreczeni párt megbízásából, a debreczeni függetlenségi párt közlönyét, a Debreczen t. meleg elismerés hangján ajánlotta a vármegyei párt pártfogásába.

Jánosi Zoltán, **Veszprémi** István hozzászólása után kimondta a vármegyei párt gyűlés, hogy a Debreczen-t hivatalos közlönyéül tekinti és terjeszteni fogja az elvtársak között. És ezen határozat alapján, az újság lapfejen jeleztetik, hogy a Debreczen „a debreczeni és hajdumegyei függetlenségi pártnak hivatalos közlönye.”

Ezután kimondatott, hogy minden községben, a hol még meg nem alakult volna, a függetlenségi pártot szervezik.

(Figyelmeztetés a független megyebizottsági tagokhoz.)

Veszprémi István a gyűlés határozta taként mondja ki azt is, hogy míg az intéző bizottság előterjesztést nem tett, személyek mellett egy függetlenségi megyebizottsági tag sem foglaljon állást. Szavát senki ne kösse le addig a kilincselőknek. Ezt nagyon jó lesz a független bizottsági tagoknak tudomásul venni.

(A főispán menesztése.)

Veszprémi István elnök ekkor **Szinay** Gyula országos képviselőnek, a vármegyei függetlenségi párt régi érdemes tagjának egy fontos beadványát terjeszti elő, — a mely a másik oldalról megbizalmi nyilatkozatokat g r ó f D é g e n f e l d József főispán köztudomású lemondásával és me-

nesztelésével foglalkozik és sürgeti, hogy a belügyminiszter felkérte, tekintettel a közeli tisztújításra, a nemes gróf főispánt menessze vagy a vármegyei tisztújítás hatarnapját halassa azon időre, a midőn az új főispán már ki van nevezve és a tisztújítást az új főispán vezetésével vehetik keresztül, mert a bukott főispán alatt vezetni keresztül a tisztújítást mégis a jog, törvény és igazság rendszerébe, a vármegyei közérdekbe és a morálba ütköző volna. — Ezen a belügyminiszterhez intézendő irásos beadványt, mivel azt **Szinay** Gyula elfoglaltsága miatt nem terjeszthette személyesen elő, **Veszprémi** István azzal a megjegyzéssel mutatta be, hogy ezt a beadványt nem postán, de küldöttséggel és a vármegyei függetlenségi képviselők vezetésével nyujtsák be a belügyminiszterhez.

És pedig halogatás nélkül. Miután a jelenlevő független megyebizottsági tagok ezt alá írták. Ez az indítvány és beadvány általános helyesléssel találkozott; sőt nagyobb vitára is alkalmat nyujtott, különben így hangzik:

Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur!

Hajdúvármegyében az általános tisztújítás határidejéül a f. hó 30 dik napja tüzetett ki.

Köztudomású dolog azonban, hogy a vármegye főispánjának gróf Dégenfeld József ur ő méltóságának lemondása Nagyméltóságod előtt fekszik és hogy az elbocsátás csak idő kérdése.

A közügy és az adminisztrationális közérdek tekintetéből nem tartanók megengedhetőnek, — abban a hitben vagyunk, miszerint Nagyméltóságod is kizártnak tartja, — hogy a törvényhatóság életére oly fontos általános tisztújítás, a távozni készülő s a távozás küszöbén álló, nem pedig a megye jövő adminisztrationára, az újonnan választandó tisztikarral együtt hivatott új főispán alatt hajtassék végre.

Tiszteletteljes kérésünkkel járulunk azért mi alólirott vármegyei bizottsági tagok Nagyméltóságodhoz, hogy abban az esetben, ha a főispán ur ő méltóságának lemondó kérvénye e hó 30-án erről netán nem intéztetnék el és a vármegye új főispánja addig ki nem nevezetnék, méltóztassék az e hó 30-ra kitűzött tisztújítási határidőt ezen indokolt előterjesztésünk figyelembe vételével a főispánság kérdésének megoldásáig elhalasztani, illetőleg az elhalasztást elrendelni.

Debreczen, 1901. december 10.

Tisztelettel lévén

Nagyméltóságodnak alázatos szolgálai alulirottak stb.

(Kérjünk kormánybiztos.)

A belügyminiszterhez intézett ezen beadványt általános helyesléssel vették tudomásul a megye bizottsági tagok; sőt néme-

lyek szigorubb eljárást követeltek ezen régi rendszer büneivel szemben. Felvetett, hogy egyenest kormánybiztosat kell kérni; hadd tudjuk meg már tisztán, miket rejteget a rendszer szemét dombja és hogy kiket seperjen magával a főispán bukása. Mások ellenben, a nagytöbbség orvoslást várnak a Tiszák emberének, a főispánnak küszöbön levő menesztésétől is, hogy az érdekezimboraság nélküli, erélyes új főispán vezetése alatt és a megyei függetlenségi párt összetartásával, szigoru ellenőrzése mellett e rendkívüli ut mellőzésével is kisöpörhetik a vármegyéről a rendszer szemétét. És hogy a kormánybiztos kirendelését kérni most idő előtti; mert azt, ha a kényszer megmarad reá, mindig lehet kérni.

Az első, aki hozzászólt a beadványhoz **Jánosi** Zoltán volt.

Szívvel s lélekkel hozzájárul. Elég szegény, hogy a független Hajdumegye a Tiszakorruptzió ágya. Indítványozza, hogy e rendszer bünét szedjék össze, kérjenek szigoru vizsgálatot és kormánybiztosat; mert csak így tisztítható ki a vármegye. Az igazság, hogy addig Magyarország nem lesz erős, míg a Bánffy-Tisza korrupció rendszerét nem tisztították ki innét. Indítványozza azért, hogy a főispán menesztését sürgető küldöttség kérjen kormánybiztosat is.

Brassay Károly egyetért, hogy a főispán menesszék, de a kormánybiztosat ellenzi; az autonomiát sértené, ha hóbért kellene kérni. Azt igenis sürgetni, sürgetni kell, hogy a főispán ne vigye keresztül a választást. A tisztogatást illetőleg pedig tegyék meg, a mit tehetünk, tegyék a magunk erejéből, ne a kormány erejének a kikölcsönözésével.

Jánosi Zoltán félreértett szavát magyarázza. Nem az autonomiát nyirbálja a kormánybiztos, de a korrupciót vágná le. Ott van Kaffka miniszteri tanácsos. Becsületesen működik a romlás székhelyein, Kérjenek kormánybiztosat; mert noha az autonomiának barátja, de a piszoknak ellensége.

Veszprémi István úgy látja, hogy a belügyminiszterhez nyujtandó beadványt elfogadják, hiszi, hogy a belügyminiszterhez illetőleg e beadvánnyal is orvosolni fogják a sérelmeinket. Mert ha a hal fejét levágják, megdöglik a hal. Ha megy a főispán, akkor tisztul a rendszer.

Király Péter szerint a türehtetlen állapotokra való tekintetből kéri a kormánybiztosat; ez elzárja az utját a főispánnak és rendszere tovább tartásának.

Dr. **Kardos** Samu a Jánosi céljaival egyet ért, de az eszközre nem. A **Szinay** beadványa parlamentáris, és mégis súlyos fegyver, azért a statáriumhoz mindjárt ne folyamodjanak.

Jánosi Zoltán fentartja indítványát, Majd **Öry** Mihály is szót emel, hogy Debreczenben, Debreczen városánál is szükséges volna kormánybiztos. De hát eddig hiába sürgette.

Simon Károly szerint a tisztítási tolyamat már e beadványnak a miniszterhez való benyújtásával megkezdődött. Ez egyelőre elég.

Brassay Károly is idő előttinek tartja a kormánybiztos kirendelésének a kérését. Ha majd a konkrét vádak, bűnjelek még inkább szaporodnak (áll már eddig is elég a rendelkezésre, még pedig a legsúlyosabbak, Szerk.) És e piszkot szellőztethetni lehet az országházban is.

Jánosi Zoltán szerint a piszkos ügyek felmerültekor kell sorompóba lépni.

Ifjabb **Móricz** Pál nem mond ellen a kormánybiztosnak, de az erre vonatkozó indítványt időelőttinek tartja.

Majd még **Veszprémy** István elnök hozzászólása után a párt nagytöbbsége a **Szinay** Gyulának a miniszterhez terjesztendő beadványát felterjesztés végett elfogadta a **Veszprémy** pótló indítványával együtt és ezután a mindvégig méltóságos mederben vezetett és folyt pártszervező gyűlést az elnök berekesztette.

Az országházból.

Beneuk Iános beszéde a képviselőházban.

— Távirati tudósítás. —

A képviselőház mai ülésének első szónoka **Benedek János** dr. H.-Böszörmény város képviselője volt. A vármegyék pénztárainak és számvevőségeinek ellátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál szólalt fel, kifejtve a függ. és 48-as párt álláspontját ennél a törvényjavaslatnál.

Azzal kezdte beszédét, hogy mesterségesen csinálták a közvéleményt, hogy a vármegyék baja a választási rend, holott a vármegyék bajainak oka a kinevezett főispán, aki a választások érdekében korrumpálta a megyéket. A vármegyei tisztviselőkről sok rosszat beszélnek, nos ha majd államosítják őket jobb lesz, mert ha ezentul sikkasztanak, nagy vigasztalás lesz az, hogy az árszék pénzét nem megyei, hanem magyar királyi állami tisztviselő sikkasztja. (Derültég.)

Majd gunyosan, erős szatirával festi az államosítással ígért óriási előnyöket, polemizál Széll Kálmánnal az ellen, mintba a törvény nem mondaná azt, hogy a jelenleg előterjesztett javaslatot a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslattal együttesen kellene előterjeszteni. A miniszter irgalmat gyakorol a beteg vármegyével, egyenkint amputálja kezét, lábát. (Zaj. Tallián elnök csendet kér.)

Mezőssy Béla: — Majd ha onnan fogunk szűzbeszédet hallani, mi is kaszinózni fogunk.

Benedek folytatva beszédét, lelkes szavakkal jelenti ki, hogy pártja törhetetlen hiva a megyei önkormányzatnak (Élénk helyeslés!). **Andrássy** Gyula és a 66-iki kormány az önkormányzat mellett nyilatkoztak. Idézi **Kossuth**

Lajos szavait, ki az államosítási törekvést a nemzet elleni merényletnek nevezi.

Most pedig — folytatja a szónok — mi magunk zárjuk el fejlődésünk utját. **Grünwald** Béla és parlamentünk számos kitünősége, köztük **Apponyi**, **Beksics** az önkormányzat mellett foglaltak állást,

Közbekiáltások balról: Most elene ir, vizet prédikál bort iszik.

Benedek János: Czélszerűségi szempontból csinálták a javaslatot, mintha ősi kardból dohányvágó kést csinálnának. A mindenáron való ujtás nem helyes. Szívesen segítjük a minisztert oly ujtásokban, melyek a 48-as eszmék alapján nem bántják az önkormányzatot. (Tetszés.) Nem zárkozhatunk el a szabadelvűség elől a közelmúltban sem, ha akkor jó volt a megyékben fölhangzó éljenzés, igyekezzenek most is ápolni a közszellemet. (Tetszés.) Az alkotmány bástyáinak lerombolásához nem járulhat, a javaslatot nem fogadja el.

Pártja nevében határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a tárgyalásra benyújtott törvényjavaslat a napirendről levétezik, utasittatik a kormány a történelmi alapnak megfelelőleg a közszabadság kiterjesztésével s az autonom jog fentartásával új javaslatot terjeszsen a Ház elé. (Élénk tetszés. Szónokot pártja sokáig tapsolja és gratulálja.)

Wilcek Frigyes gróf a néppárt részéről csatlakozott **Benedek** javaslatához.

Hellebronth, **Bizony** Ákos szintén **Benedek** javaslatához csatlakozott.

Csávolszky—Ivanka párbaja.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, decz 11.

Csávolszky Lajos és **Ivanka** Oszkár a tegnapi képviselőházi afférből kifolyólag ma délelőtt pisztolypárbajt vívtak. **Csávolszky** pisztolya csütörtököt mondott, **Ivanka** nem élt a lövés jogával. Békülés nélkül távoztak el.

NAPI HIREK.

Meghívó

a Piacz-utczai választó kerület tisztelt választó polgárait 1901. Deczember 12-én a Dreher-sörcearnokban délután 6 órakor tartandó gyűlésre tisztelettel meghívjuk.

Tárgy: Bizottsági tag jelölés.

Erdei Ferencz. **Dr. Fejér Ferencz.**

Bizalom a főispánnak.

Egy szomorú komédiát készülnek rendezni a főispáni kulisszák lo vagjai. Nem hittük, pedig sugdosnak róla, hogy a Tiszák rendszerének lemondó leveles, korrupciós, bukott főispánját bizalmi nyilatkozattal akarják ingatag székeben megtartani. Mégis való ez a sugdosott hír. Sajnáljuk, hogy oly férfiak is megtévesztetni, befolyásolni engedték magokat, a kik e lépésüket a biztos későbbi bánkódással sem tehetik felejtethetővé. Különben a guszterüen tudomásul vesszük, hogy **Kiss** Áron ev. ref. püspök, **Krausz** Vilmos főrabbi, **Materny** Lajos főesperes, dr. **Kola** János, **Simonffy** Imre, **Lengyel** Imre, **Sesztina** Lajos, **Dobieczy** Sándor, **Veszprémy** Zoltán, **Nemes** Kálmán, dr. **Kenézy** Gyula urak meghívó levelet irtak alá és adtak ki, hogy az 1901 évi deczember hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében megjelenni sziveskedjenek mindazok, a kik a **Degenfeld** főispán 18 éves korrumpált rendszere és méltósága iránt bizalommal viseltetnek. A meghívót aláirt urak ezen elhatározását midőn most egyszerűen közöljük, visszautasítjuk azon vádat, a mely a nemes «meghívó»-ban foglaltatik, és a mely a sorok között azzal gyanúsítja lapunkat, mintha mi önzésből, érdekből támadnánk a Debreczen városi és Hajdúvármegyei minden korrupció szülőapját, **Degenfeld** főispánt. Ezt a gyanúsítást a leghatározottabban visszautasítjuk. Mi igenis azon bűnös rendszert támadtuk és támadjuk, amelynek 18 év óta **Degenfeld** főispán volt a kártevő. Ezt a rendszert nem fogjuk kimélni ezután sem és még idáig mindig az igazság fegyverét használtuk ellene. Erre büszkék vagyunk. A mi vádjainkat idáig sem meg nem czáfolták a főispánék; sem azok miatt sajtópört nem indítottak; mert igazunk van. És hogy még több, még nagyobb okuk legyen a bizalmas hiveknek, a méltóságos gróf rendszerét, érdekszövetkezését dicsőítő deczember 15-ik napi férfiaknak, igyekezünk még inkább kiegészíteni e pusztító rendszer bűnös lajstromát és a méltóságos főispán rendszere mellett kiállítandó bizalmi nyilatkozat mellé mi meg ezen súlyos bizonyosságokat fogjuk felküldeni a belügyminiszterhez; mert az igazság, Debreczen város és Hajdúmegye elayomolt népeinek a közérdeke és békés, megrövidítés nélküli létele nekünk bárminél, bárkinél előbb való. Egyébként a „meghívó” levélre még visszatérünk; addig is szives türelmüket kérjük.

Kimaradt napihirek.

Helyszüke miatt a mai napról több közérdekű és fontos napihírünk maradt ki.

Elhalasztott felolvasás.

A kereskedő társulat lapunk utján tudatja, hogy ama gyász következtében, mely a társulatot, szeretett főtáitkáranak: Dr. Király Ferencz urnak, elhunytá következtében érte, a f. hó 12-re kitűzött felolvasó estélyt folyó hó 14-re vagyis szombatra halasztotta el.

Meglopott szabó.

Grünstein Salamon hadházi férfi szabótól pár héttel ezelőtt elloptak egy nála megrendelt teljes öltöny ruhát. A lopást bejelentette a csendőrségnél, — mely haszaltalan kutatott a tolvaj után. — Tegnap Grünstein S. Debreczenben járt s itt egy hadházi emberen megismerte az elvesztett öltönyt. Sietve rendőrt hívott, kivel az illetőt elfogatta. A rendőrségnél azonban kiderült, hogy a hadházi ember nem lopta a ruhát, hanem kóbor cigányoktól vette meg. Az ügyet további nyomozás végett átteszik a hadházi csendőrséghez.

Levélgyjűtő szekrény a kaszinóban.

Csáky Adorján gróf a kaszinó gazdája megkeresést intézett a nagyváradai posta igazgatósághoz, hogy a kaszinó épületére levélgyjűtő szekrényt alkalmazzanak. A postai igazgatóság a kaszinó kérését méltányosnak találva, elrendelte, hogy a kaszinó épületére levélgyjűtő szekrényt alkalmazzanak.

Ajándék könyvek.

Beküldetett: Alulírott a Függetlenségi kör Elnöksége nevében és megbízásából köszönetet mond dr. Kardos Samu ügyvéd urnak, a ki Gracza György „Szabadságharcz Története” című 5 kötetes díszművét, valamint Sütő József nyugalmazott tanító, és Nánásy Ferencz uraknak, kik szintén értékes munkákat voltak szivesek körünk könyvtárának ajándékozni. Debreczen, 1901. decz. 11. Szendi Imre könyvtárnok.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetlen szeretett fiunk temetésére eljöttek, így a M. A. V. gépjárató műhely önképző egyletének, zene és énekkarának, gyemekeink kártársainak, — s mindazon jóbarátoknak, ismerősöknek és résztvevőknek, kik megjelenésükkel mely fájdalomukat és gyászunkat enyhíteni igyekeztek, úgy a magam mint gyászoló családomban nevében hálás köszönetemet ez uton is kifejezem — Törő Imre.

Belépés a Zion egylet kötelekébe.

A Zion debreczeni betegsegélyző-egylet választmánya, az egylet kötelekébe való belépést megkönnyíteni óhajtván, ezennel közhírré teszi, hogy a folyó hó 15 től 1902. évi január 15 ig belépésre jelentkezőknek a szokásos 6 korona felvételi díj elengedtetik. A Zion egylet immár 11 év óta fejt ki városunkban áldásos működését. Főczelja, hogy rendes tagjának és családjának betegsége esetén ingyen orvost és gyógyszerert nyújtson. A család fentartó betegsége esetén 6-12 heten át heti 8 korona és kivételes esetekben az e célra szolgáló alaphól má-nemű segélyben is részesül. Elhalálozás esetén az özvegy vagy az árva 300 korona segélyt kapnak, Azonkívül az elhunyt rendes tagnak sarkövet is állit az egy-

let a maga költségén. Mindezen kedvezményekért a rendes tag havi 2 korona tagsági díjat fizet. A megélhetés nehézségeivel küzdő de az alamizsna segélytől irtózó önérvetes polgártársainknak melegen ajánljuk az ezen egylet kötelekébe való belépést, mely csekély havi díj fejében oly kiváló kedvezményekben részesíti tagjait. Bővebb felvilágosítást, alapszabályt és belépési ívet bárki díjmentesen kaphat az egylet helyiségében. (Piacz 63. szám földszint. Nyitva naponta d. u. 6-7-ig.)

A debreczeni „Hortobágy” gőzmalom Aufrecht Alajos és Vilmos városi lisztraktára Csapó utca 4. szám Takaréék és Hitelintézet bérházában megnyílt.

Ha nagy gondtól akar megszabadulni.

hogy mit vegyen karácsonyi és újévi ajándéknak férfiak részére, tekintse meg a „Bikaszálloda” épületében levő tajték áru kereskedés, dohányzó eszköz különlegességeit hol csodálatra méltó olcsó árban és rendkívül nagy választékban minden elgondolható dohányzó eszközök kaphatók.

Vadsértés hus

kilogrammonként 60 krért kapható Márkus Jenőnél Dreher sörcsarnok.

SZINHÁZ.

A hét műsora

Csütörtökön, december hó 12 én: Nóra. Drama.

Pénteken, december hó 13-án: Don Caesar de Bazán. Vigjáték 5 felvonásban.

Szombaton, december hó 14 én: Faust Tragédia 5 felvonásban.

Vasárnap, december hó 15-én: két előadás, délután 3 óraker félhelyárakkal: Az Aranykakas, Enekes bohózat 3 felvonásban.

Este 7 óraker ujdonságul először: A pillangó kisasszony. Enekes dramolett.

Műsorváltozás.

A csütörtökre hirdetett Jóbarátok ez. vigjáték előadása elmarad s helyébe Ibsen drámáját a Nórat tűzte ki az igazgatóság előadásra. A czimszerepet ezuttal Fáy Flóra a tarsulat nagytalentségű fiatal művésznője fogja játszani.

A svihákok.

Ziehrer operettjének, a Svihákoknak harmadik előadását tegnap nagy közönség nézte végig. A szöveg banalitásán s a sok hétköznapi viczezen jól mulatott a közönség, élvezetet azoiban tagadhatatlanul a zene szép számai nyújtottak. Az előadás már gördülékenyebb volt mint a premier, sőt azt mondhatjuk, hogy rendszeren, összességében folyt le. A szereplők között legnagyobb sikere Nagy Gyulának, Kállay Lujzának volt. Mellettük különösen kitűnt Sarkadi Aladár, ki igazi kabinetalakítást nyújtott a titkos rendőr szerepében. Komlósi Emma kedves volt s ügyesen táncolt s azt is előnyére jegyezzük meg, eltérve a premiértől, diszkrét is volt. Bárdos szerepét Takács Mariska drámai szíesznő játszotta. Komjáthynek csak szerencséseje, hogy Takács Mariska mint énekesnő is megállja helyét, s az igazságot jelezzük azzal, ha megemlítjük, hogy Takács Mariska jobban megállotta helyét, mint elődje Bárdos Irma.

IRODALOM.

Legújabb könyvek.

Két felette érdekes könyv érkezett szerkesztőségünkhöz, a mely két mű a karácsonyi könyvpiaconak, egyik legértékesebb, legérdekesebb ujdonsága lesz. Mindkét művet érdemszerint fogjuk ösmertetni.

Az első könyv **Kazár Földön** írta Bartha Miklós. Ára három korona. Megrendelhető az „Ellenzék” kiadóhivatalában Kolozsvárt, II-ik ezer. 328 oldalra terjedő díszes kiállítású mű, a mely az átalakult és a forrongó új Magyarországból mutat be megdöbbentő képeket és melynek, mielőtt így könyvformában megjelent volna, az „Ellenzék” közlései után is megvolt a híre.

A másik könyv **Szeged és Népe** Szeged ethnografiája. A „Dugonits Társaság” által pályakoszorozott mű. Írta Kovács János Szeged. Kiadja a Dugonits Társaság. 1901. Az Endrényi Imre nyomdájában nyomtatott. Hosszu munka és tapasztalat munkája, mely negyedivnél nagyobb lapokon 516 oldalra terjed. Illusztrációk is gazdagítják. — Szeged egyik jeles tollu fia nagyszeretettel mutatja be e derék műben Szeged népét, a nép élet különlegességeit és e mű mintegy kiegészíti a nem rég megjelent nagy munkát, Szeged monografiáját. Vajon Debreczenben mikor érhetjük meg azt is, hogy a városi nyomdában, a város támogatásával megjelenhetnének a buzgó Zoltai Lajos városi segéd levéltárosnak és a történet kutatónak több mint évtized óta gyűjtött és a helyi lapokban szétszórvá megjelent, valóban becses és a debreczeni régi életet gazdagon, hiven mutató történeti tanulmányai, kutatásai? . . . Egy egy barátságos hortobágyi lakomára többet pazarolnak el, mint a mennyibe — a város nyomdájában kerülhetne ezen értékes mű, mely gazdag kincseket tárna fel Debreczenről.

Mind a két művet ösmertetni fogjuk.

Paulus.

CSARNOK.

Erzsébet.

Rudolf halálától kezdve a királyné élete egy hosszú, kinteljes szenvedés volt s buskomorság kezdett nehezülni kedélyére.

Egy pillanatban dobogott fel csak szive e kilencz év alatt. Ez a pillanat az ezred-éves Magyarország ünnepegei közepe, enyhülést szerzett sokat hányatott lelkének.

A szenvedő madonna fekete csipkeruhába öltözve ült férje oldalán a trónon. Régi magyar szokás szerint hosszú fekete fátyol borította gyönyörű hajfürtjeit, épségben tartván királyi fenségét.

Csak arca volt fehér s kimondhatatlan bánattal teli. Hosszu szempillái lecsukódtak.

Csendben és részvétlenül ült a trónon, mintha semmit se látna, semmit se hallana. Márványszoborhoz hasonlított.

Fiókraktár Debreczen, Kossuth-utca 19.

Magyarország legnagyobb és legkiterjedtebb **Egyenruházati intézete** és

Polgári szabósága

BLUM SÁNDOR Budapest, Váci-utca 17.

Ő Felsége a perza császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

fiók raktára

DEBRECZEN, Kossuth utca 19.

a hol minden néven nevezendő egyenruhák megrendelhetők. Raktáron vannak az összes egyenruházati felszerelések, nemkülönb a legfinomabb belföldi és angol szövetek **polgári ruhákhoz**, a melyekből méretek szerint a legújabb angol és francia divat szerint sikkos polgári ruhák a **legjutányosabban** készülnek.

Pontos és figyelmes kiszolgálás !

15056—1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közbírré teszi, hogy a város tulajdonát képező haszonbéri földek u. m.:

1. A sziki gyakori .88 hold szántó, kaszáló és legelő föld a Csukás csapszékkel együtt ;
2. A m. kir. dohánygyár háta megett fekvő föld ;
3. A csapó-utczai 685 sz. házutáni 15 öl föld ;
4. A csapó-utczai 682 sz. háznak 3 hold, 1050 □ öl ondódi földje ;
5. A Kovács Pál-féle ház 16 hold Ondódi földje ;
6. A Baranyi háznak 22 hold 864 □ öl Ondódi földje ;

7. A Gilányi laktanya és Boldogfalvai kert közt a laktanya nyugoti végében a Boldogfalvai kert északi végeig nyuló 5 hold legelő föld ;

8. A Csapó-utczai 681 sz. házutáni ondódi föld ;

9. A belvárosi kisedővő telke után kiosztott 5 hold 850 □ öl ondódi föld ;

10. A Tóth ház utáni 200 □ öl területű kert ;

11. Az államv. pályaudvar mellett fekvő I. II. III. IV. sz. faraktári helyek ;

12. A Salétrom laktanya háta megett fekvő 5 hold legelő föld ;

13. A gépjavitó műhely területéből visszamaradt föld ;

14. A Csicsogó csapszék a mézsárszékkel együtt ;

15. A Bárány csapszék a mézsárszékkel együtt ;

16. Az epreskerti csapszék ;

17. A Bégán csapszék ;

18. A simonfi utczai 2. sz. ház

4. sz. bolthelyisége az **1901. decz. hó 30. d. e. 9 órára** kitűzött s a város-ház nagytanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legelőbet ígérőnek haszonbérbe illetve bérbe adatni fognak.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezeihez készpénzben vagy értékpapirban letenni. Az árverési feltételek a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1901, decz. 5.

A városi tanács.

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és tisztító intézete

Debreczen, Széchenyi-utca 42-ik sz.

Mindenféle ruhák, függönyök, szőnyegek stb. kifogástalanul

festetnek és tisztítottak.

Bejárat az utcáról.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.